

І. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ ПОТРЕБ ТУРИЗМУ

УДК 911.3 : 796.5

Олійник Я.Б., д-р.екон.наук, проф.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ГЕОГРАФІЧНА НАУКА – РОЗВИТКОВІ ТУРИЗМУ

Розглядаються питання внеску географічної науки у розробку актуальних проблем розвитку туризму в поточний період.

The questions of payment of geographical science are examined in development of issues of the day of development of tourism in a current period.

Постановка проблеми. З перших років незалежності наукове забезпечення супроводжувало розвиток туризму та його формування на ринкових засадах. З найперших проектів цей розвиток відбувався за активної участі географічної науки, оскільки географія надає знання про територію та її можливості, а туризм є сферою діяльності, нерозривно пов'язаною з умовами території.

Наукові дослідження туризму задекларовані ст.27 Закону України «Про туризм» (2003 р.), відповідно до якої визначено, що «визначення пріоритетних напрямів, керівництво та координація наукових досліджень у галузі туризму належить до компетенції наукового центру розвитку туризму». Такий центр був створений в середині 90-х років і за його участі були розроблені Державна програма розвитку туризму до 2010 року та інші програмні документи. Відповідно до Указу Президента України (№ 136/2007 від 21.02.2007 р.) про розробку Стратегії сталого розвитку туризму, Науковий центр розвитку туризму Державної служби туризму і курортів Міністерства культури і туризму України виступив координатором масштабних розробок, в яких прийняли участь науковці практично всіх провідних навчальних закладів країни, практики туризму.

Виклад основного матеріалу. Науковці географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка взяли на себе розробку наступних проблем:

- теоретико-методологічних питань сталого розвитку туризму, тобто екологічно та соціально збалансованого розвитку, спрямованого на економічно ефективну діяльність, яка б забезпечувала гармонійний розвиток рекреаційно-туристичної діяльності в регіонах;
- ресурсозабезпеченості, питань збереження та використання рекреаційно-туристичних ресурсів, режимів рекреаційного природокористування;
- формування опорного туристичного каркасу території як базової системи територіальної організації національного туризму.

В цих розробках прийняли участь чл.-кор. АПН України, заслужений діяч науки і техніки України, д.ек.н., проф.. Я.Б.Олійник, чл.-кор. АПН

України, заслужений діяч науки і техніки України, д.геогр.н., проф..П.Г.Шищенко, доктори географічних наук, професори О.О.Любіцева, А.В.Степаненко, О.О.Бейдик, О.Ю.Дмитрук, Б.П.Яценко, кандидати географічних наук, доценти І.І.Винниченко, С.П.Романчук, Ю.В.Щур. Кінцевим результатом даних розробок стало прийняття Кабінетом Міністрів України Постанови Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів від 6 серпня 2008 р. № 1088-р

Протягом 2008р. на замовлення Наукового центру розвитку туризму професорсько-викладацьким складом кафедри країнознавства та туризму географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка були виконані три теми: 1) «Розроблення пропозицій та проектів нормативно-правових актів щодо створення мережі туристсько-інформаційних центрів та туристсько-інформаційних пунктів» (кандидати географічних наук, доценти В.К.Кіптенко, О.Ю.Малиновська; 2) «Розроблення методології створення та ведення державного реєстру туристичних ресурсів» (доктори географічних наук, професори О.О.Любіцева, О.О.Бейдик, канд..геогр.наук, доц.. В.К.Кіптенко); 3) «Методичні рекомендації щодо туристичного районування формування зон сталого розвитку туризму та опорного туристично-рекреаційного каркасу України, національної мережі туристичних маршрутів» (д.геогр.н., проф..О.О.Любіцева, канд..геогр.н., доц.. С.П.Романчук).

Крім того доктори географічних наук, професори К.В.Мезенцев, О.О.Любіцева, О.О.Бейдик, канд..геогр.наук, доц.. В.К.Кіптенко ввійшли до складу робочої групи, яка розробила Положення про створення та ведення єдиного реєстру туристичних ресурсів України, який зараз представлений для обговорення практиками туризму. Доктор геогр..наук, проф.. О.О.Бейдик та канд..геогр.наук, доц.. І.І.Винниченко виступили експертами Міністерства культури і туризму України з розробки та організації спеціальних туристичних маршрутів з урахуванням підготовки та проведення Євро-2012 (Постанова КМ України №107 від 22.02.2008р.)

Висновок. Географічна наука, яка має значний теоретико-методологічний арсенал, багаторічний напрацьований досвід польових досліджень, здатна вирішити питання рекреаційно-туристичного природокористування на засадах сталого (збалансованого) розвитку. Найактуальнішими вбачаються питання інвентаризації та паспортизації туристичних об'єктів та територій, оцінки їх атрактивних властивостей та режиму рекреаційно-туристичного користування. Саме на це мають бути зараз скеровані методичні розробки та практична діяльність науковців в сфері географії рекреації та туризму.